

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Sala kommun

Revisionsrapport
April 2024

*Petra Ribba
Sofie Plomér Sundqvist*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultatet i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31. Kommunstyrelsen har behandlat årsredovisningen 2024-04-10.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser

- Kommunfullmäktige har i november 2022 antagit budget 2023 samt strategisk plan 2024-2025.
- Av fullmäktiges beslut framgår fyra finansiella mål avseende: 1) Årets resultat, 2) Kostnadsutveckling, 3) Budgetföljsamhet, 4) Intäktsfinansiering.
- I budgeten återfinns även 3 målområden som berör: 1) Tillväxt, 2) Hållbarhet och 3) Trygghet. Av budgetdokumentet framgår inte att kommunens verksamhetsmål tillika är mål för god ekonomisk hushållning, vilket är en brist.
- I årsredovisningens förvaltningsberättelse finns ett särskilt avsnitt benämnt god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. I avsnittet utvärderas fullmäktiges finansiella mål respektive verksamhetsmål.
 - Av redovisningen framgår att ett av fyra finansiella mål uppfylls 2023. Endast inom området “Kostnadsutveckling” redovisas måluppfyllelse. Se sida 4 för en redogörelse av finansiella mål och utfall 2023.
 - Av redovisningen framgår att två av tre målområden delvis uppfylls per helår och att ett mål inte uppfylls. Till varje målområde finns det indikatorer, där sju visar ett förbättrat resultat, ett visar ett oförändrat resultat och sju visar ett försämrat resultat. Se sida 5- 6 för en redogörelse av målområden, indikatorer och utfall 2023.
- Vi ser positivt på att kommunen till skillnad från delårsrapporten lämnat en samlad bedömning av god ekonomisk hushållning i årsredovisningen. Kommunen bedöms inte uppnå god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret 2023.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Finansiella mål 2023	Utfall 2023
1. Årets resultat, % av skatter och bidrag, ska uppgå till 1,6 %	Målet bedöms som ej uppfyllt. Årets resultat uppgår till -0,4 %.
2. Nettokostnadsökningen ska vara lägre än ökningen av intäkterna för skatter och bidrag	Målet bedöms som uppfyllt. Nettokostnadsökningen uppgår till 4,0 %. Nettokostnadsökningen sker dock från en väldigt hög kostnadsnivå 2022. Det innebär att nettokostnaderna är betydligt högre än budgeterat och borde istället enligt årsredovisningen ha minskat med -1,1 % jämfört med föregående år.
3. Nämnderna ska bedriva verksamhet inom beslutade anslag	Målet bedöms som ej uppfyllt. Nämnderna gör ett underskott per helår om -133,9 mnkr.
4. Nämndernas externa intäkter i förhållande till externa kostnader ska uppgå till 26 %	Målet bedöms som ej uppfyllt. Årets resultat uppgår till 23 %.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Målområden 2023	Bedömning måluppfyllnad	Indikatorer	Utfall 2023
1. Ett växande Sala	Delvis uppfyllt	Antalet företag ökar	Förbättrat resultat
		Antalet arbetstillfällen ökar	Förbättrat resultat
		Nyinflyttningar ökar	Försämrat resultat
		Arbetslösheten minskar	Förbättrat resultat
		Resultat i mätningar gällande förtroende och service förbättras	Oförändrat resultat
2. Ett hållbart Sala	Delvis uppfyllt	Koldioxidutsläppen minskar	Förbättrat resultat
		Utbildningsnivån ökar	Förbättrat resultat
		Studieresultaten blir bättre	Förbättrat resultat
		Folkhälsan förbättras	Försämrat resultat
		Egenförsörjning bland medborgare ökar	Förbättrat resultat

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

Målområden 2023	Bedömning måluppfyllnad	Indikatorer	Utfall 2023
3. Ett tryggt och rättvist Sala	Ej uppfyllt	Förtroendet för kommunen ökar	Försämrat resultat
		Medborgarna är mer nöjda med kommunens verksamheter	Försämrat resultat
		Den upplevda tryggheten i offentliga miljöer ökar	Försämrat resultat
		Säkerheten (faktisk trygghet) ökar	Försämrat resultat
		Demokratin stärks	Försämrat resultat

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Det finns ett särskilt avsnitt om balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen.
- I avsnittet återfinns en balanskravsutredning. Utredningen är uppställd i enlighet med RKR:s rekommendation 15.
- Av utredningen framgår följande:
 - Årets balanskravsresultat, efter justering av realisationsvinster, uppgår till -47,1 mnkr.
 - Delar av underskottet täcks av medel från resultatutjämningsreserven (RUR).
 - Årets resultat, efter nyttjande av RUR, uppgår till -32,6 mnkr.
- I årsredovisningen anges att kommunen inte efterlever balanskravet.
- Information lämnas om att uppkommet underskott ska återställas inom de närmaste tre åren.

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisningen förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Nej

- **Verksamhetsmål**

Delvis

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisningen förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Nej

2024-04-16

Petra Ribba

Uppdragsledare

Sofie Plomér Sundqvist

Projektledare